

ROMÂNIA

CONSILIUL SUPERIOR AL MAGISTRATURII

PLENUL

HOTĂRÂREA nr. 1007

din 23 august 2016

Prin raportul nr. 5093/IJ/1155/DIP/2016, Inspecția Judiciară a înaintat Plenului Consiliului Superior al Magistraturii rezultatul verificărilor referitoare la posibila atingere independenței, imparțialității procurorilor și a sistemului judiciar în ansamblul său.

Analizând raportul Inspecției Judiciare și văzând înscrisurile atașate, Plenul reține următoarele:

La data de 20.07.2016, a fost înregistrată la Inspecția Judiciară solicitarea nr. _____ a vicepreședintelui Consiliului Superior al Magistraturii, de apărare a independenței, imparțialității procurorilor și a sistemului judiciar în ansamblul său.

La baza acestei sesizări a stat adresa nr. _____ din 13.07.2016 a procurorului șef al Direcției Naționale Anticorupție, prin care, în temeiul art. 75 alin. (1) din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, a fost sesizat Consiliul Superior al Magistraturii în legătură cu opiniile ce au fost exprimate în emisiunea „Sinteza zilei”, difuzată de postul de televiziune Antena 3 în seara zilei de 12.07.2016.

Conform sesizării sus-menționate, s-a apreciat că limitele dreptului de exprimare a opiniei au fost depășite prin modul în care invitatul emisiunii, domnul Dan Puric, a comentat citarea de către procurori, cu respectarea dispozițiilor prevăzute de Codul de

procedură penală, a M. A. I. S și a A. C. și al T. T. P în vederea audierii acestora în calitate de martori într-un dosar aflat pe rolul Direcției Naționale Anticorupție.

S-a susținut, în cuprinsul sesizării, că opiniile exprimate în cadrul acestei emisiuni sunt de natură să submineze autoritatea judecătorească, aducând atingere independenței și imparțialității justiției, prin acreditarea ideii că procurorii acționează în mod abuziv, încălcând principiul legalității procesului penal consacrat de dispozițiile art. 2 din Codul de procedură penală.

Conform raportului Inspecției Judiciare, în urma verificărilor efectuate s-au reținut următoarele aspecte:

La soluționarea lucrării au fost avute în vedere date și informații relevante cu privire la dosarul nr. aflat pe rolul Direcției Naționale Anticorupție, în care M. A. I. S și A. C. și al T. T. P au fost audiați în calitate de martori, intervenția domnului Dan Puric în emisiunea „Sinteza Zilei”, mai sus menționată, difuzată de postul de televiziune „Antena 3”, precum și preluarea și redifuzarea acestei intervenții de mai multe site-uri de știri.

S-a reținut că, pe rolul Direcției Naționale Anticorupție, se află înregistrat dosarul nr. În această cauză, la datele de 11.07.2016 și 12.07.2016, orele 11, au fost citați pentru a fi audiați în calitate de martori: I. S. M. A. și T. P. A. al C. și al T.

Sosirea acestora la sediul Direcției Naționale Anticorupție a fost mediatizată de posturile de televiziune.

Emisiunea „Sinteza zilei” difuzată în seara zilei de 12.07.2016, moderată de domnul Mihai Gâdea, jurnalist, a avut ca subiect central citarea la Direcția Națională Anticorupție, pentru a fi audiați în calitate de martori, a M. A. I. S și a A. C. și T.

În cadrul emisiunii a intervenit, telefonic, actorul, eseistul și regizorul de teatru, Dan Puric.

De la începutul interviului telefonic, moderatorul emisiunii, prin modul în care a formulat întrebarea adresată invitatului său, a sugerat că acțiunea procurorilor de a-i cita, pentru a fi audiați în calitate de martori, pe doi înalți ierarhi ai Bisericii, se situează dincolo de limita unei normalități, ".....văzând cu stupoare, avem parte de o premieră. Î
P și S. L. S. , este chemat la DNA să fie audiat într-un
rând cu tot felul de personaje care mai de care mai controversate. Astăzi, un alt înalt ierarh,
A C S , este chemat la DNA, în același dosar, cu privire la cărțile pe
care le-ar fi scris în închisoare G B năginiile sunt puternice. Pe scările pe care i-am văzut scoși
în cătușe pe E U pe E C pe N pe V pe mulți alții, de data aceasta îi
vedeam pe cei care reprezintă pentru o societate, cum este cea românească, niște vârfuri de moralitate,
credință, spiritualitate și putem continua. Credeți că aceasta e normalitatea?"

Răspunsul la această întrebare a întărit ideea ce se dorea a fi transmisă telespectatorilor, respectiv aceea de caracter abuziv al demersului procurorilor, care acționează în slujba unor interese oculte.

"Asta este normalitatea între ghilimele care se impun. E o altă ordine. Așa cum se impune o nouă ordine mondială, se impune și o ordine morală, tot între ghilimele. Eu nu pot să spun că mă mir foarte mult, consider că este o etapă. Cei care vor să distrugă țara aceasta au foarte multă răbdare. Și lucrul acesta se face în etape. Nu poți să-l faci așa brusc.... Ați observat următorul lucru? Că, așa cum sunt exploziile acelea nenorocite teroriste, cu o anumită ritmicitate, se dă drumul, se face o explozie, apoi dispare un anumit timp, încă o dată, și noi primim în sufletul nostru niște bombe din astea sufletești teribile, din când în când. Suntem atacați în ce avem noi mai sfânt, în reperele noastre. Eu, sigur că în termenii juridici de astăzi, poți să spui 'sigur, se pune sub o anchetă penală', am înțeles că sunt chemați în calitate de martori..... Puteau să o facă civilizat, dacă erau atât de serioși, puteau să o facă discret, pentru că bănuiesc că niciunul dintre cei doi mari ierarhi nu s-au ocupat cu așa ceva, dar nu s-a vrut așa. S-a vrut să se facă public.....V-ați gândit vreodată că juridic se poate vorbi și de suferință morală? V-ați gândit vreodată că, alăturând numele unui om valoros, DNA-ul este o instituție care efectiv reprezintă justiția în România, și, dintr-odată, un om, care toată viața lui nu a avut legătură cu fărâdelegea, ci din contră, este asociat. În termeni legali și si T. desemne, peste o săptămână poate să zică 'am analizat cazul, în calitatea noastră de martori nu este nimic grav', dar efectul s-a ajuns la nivel social, pentru mentalul lumii. Ați văzut domnule că și ierarhul bisericii este....

Faza a doua nu o mai cunosc. Și atunci, oprobiul public, metoda aceasta de a asocia, de a încolona, un infractor, un om de valoare, pune mari semne de întrebare..... Dacă nu învățăm să ne luptăm, pentru că este un atac dat, - sigur, el e consecvent, a mai fost la Colectiv, a mai fost cu scoaterea religiilor din școli, - e o altă etapă. Și atunci trebuie spus public lucrul acesta. În clipa în care dumneata scoți pe ghilotina socială și asociezi așa ceva, este o condamnare. Aici se vorbește despre suferința morală. Un lucru de genul acesta, care are un obiectiv social dintr-odată, devine o chestie de demnitate. În ultimă instanță, stăm să ne gândim, este o instituție juridică care are treabă cu doi ierarhi, sau este o cultă internațională care are treabă cu Biserica română? Care e meciul?... Păi al doilea. Când distrugi o fărișoară ca asta, trebuie să-i iei reperele. Îi iei credința, valorile, tradiția ... Cui folosește o asemenea asociere, și foarte bine ați spus, să îi vezi pe același traseu, unde au fost niște oameni certați cu legea. Știți că, îmi aduc aminte, poate e o analogie care s-ar putea să vi se pară ușor exagerată, dar eu mă gândesc acum la consecințele poporului român. Pe traseul ăsta care se duce la DNA. Îi duci așa și îi întorci... În Congo știți cum se vânează crocodilii? Crocodilii știți că au același traseu? Ei se duc în apă și când se întorc, se întorc pe același traseu. Numai că, între timp, băștinașii îngroapă un cuțit și ăla își taie singur burta... Și atunci, poate pare exagerat ceea ce spun eu acum, noi ne rănim. Este o dublă lovitură care s-a dat. Cetățeanul de rând, care ne vede pe noi acum, investește moral în mitropolit. El știe că este o înaltă demnitate ierarhică. Odată asociat, sunt două lovituri care se întâmplă în inima omului de rând. Odată lovitura zguduitoare în biserică, decredibilizată, că iată, sunt asociați pentru o perioadă. Și doi, în sentimentul de justiție. Țăranul român, românul, are nevoie de acest sentiment, de dreptate. DNA-ul...

Intervenția moderatorului emisiunii "... acum întrebarea este cum facem, sau cum am putea să facem ca lupta asta împotriva hoției - acum zici luptă împotriva corupției, aproape că a început să sune prost pentru foarte mulți - să existe, dar să nu faci în așa fel.. Cu un cuțit poți să tai pâine, sau, cum spunei dvs, poți să tai burta crocodilului..." Răspunsul invitatului „Cu alte curinte vreți să-mi spuneți că DNA-ul a devenit un fel de citostatic, omoară și celula cancerigenă și celula bună... Numai că în ultima vreme omoară cam totul. E de văzut, nu trebuie să ne încurcăm în funigenele astea. Sigur că avem nevoie de justiție după 26 de ani de criminalitate politică în țara asta.... Și atunci ei au prins chestia asta și au zis 'vă dăm justiția', Dar cu ocazia asta ei mai rad niște valori. Și atunci nu mă pot lăsa îmbătat așa... Știți că ... se spune că am parat infernul cu bune intenții. Asta e băgată în față"

Moderator: Ce e băgată în față? Lupta împotriva corupției?

Invitat: Da, împotriva corupției. În spate vine diviziya cealaltă, care trebuie să asasineze încet și sigur valorile, repet, tradiția, credința...

Moderator: Cine are astfel de interese, să facă astfel de lucruri, în înțelegerea dvs?

Invitat: Nu ră este clar că țara asta trebuie luată? Țara asta trebuie luată. România, și nu trebuie să ne exaltăm acuma... Și atunci vine Biserica, iată, care e în anchetă acum, e taman invers, tocmai cea care face din dreptul ăsta câteodată legat la ochi așa parcă e rațiunea revoluției franceze, stupidă, care o face puțin să aibă o perspectivă creștină. Dreptul ăsta handicapat cheamă Biserica în instanță. E invers! Sunt cele două cetăți, vorba preafericitului A. Cetatea cerească și cetatea pământească. Tu chemi în instanță... Pentru ce i-a chemat domnule? Spuneți-mi și mie, domnule Gădea, pentru ce a fost chemat în instanță al A. Vă spun eu. Îi cheamă ca să îi compromită.

Moderator: Nu ca să îi umilească?

Invitat: E același lucru. Îi compromite, îi umilește, creează confuzie în partea cealaltă.....Eu nu am nimic cu DNA-ul, mă înțelegeți? E posibil ca ei să fie acolo niște oameni, la un moment dat, extraordinari. Eu știu unde sunt dirijați. Mare atenție! Aia nu se gândește că a fost la Biserică? Cum chemi domnule, în vâzrul lumii un Mitropolit și îl expui pentru o chestie... Putea să îi trimită acasă sau la Mitropolie acolo o chestie: uitați voastră despre ce este vorba, avem nevoie de ajutorul dvs. Așa se discută civilizat. Numai când ai de gând... Păi mâine dacă lumea asociază Dan Puric e chemat la DNA, mentalul comun, ăla care e ca în bloc, trage cratița că a dat laptele în foc, știți, îl trage imediat, el reacționează instinctiv. Ai văzut mă că și ăsta care apare pe la televizor a pus nasul el pe ceva”....

Sub titlul ”Dan Puric, interviu de excepție la Sinteza zilei”, intervenția telefonică a fost preluată de mai multe site-uri de știri, respectiv: www.palo.ro/.../dan-puric-interviu-de-excepție-la-sinteza-șilei-românia-e-mâncată-de; www.astaș.ro/tag/dan-puric;

infoziare.ro/.../Dan+Puric+interviu+de+excepție+la+Sinteza+șilei:+„România+e+mâncat;

www.ziaruldeiasi.ro.

www.ultimele-stiri.eu/articol/dan-puric-interviu-de-excepție-a-șilei.../2183368; www.buciumul.ro/.../dan-puric-interviu-de-excepție-la-sinteza-șilei-romania-e-mancat...

Pe marginea acestui interviu, au fost făcute comentarii în articolul ”Ultima frontieră” publicat, sub semnătura domnului Dan Constantin, jurnalist, în ”Jurnalul Național”, ediția din 14.07.2016.

Comentariile se centrează pe opinia exprimată în cadrul interviului, respectiv aceea că, prin citarea la Direcția Națională Anticorupție a celor doi ierarhi, s-a urmărit atacarea poporului român în ceea ce are mai sfânt, reperele morale. În finalul articolului autorul reia mesajul transmis în emisiunea "Sinteza zilei": „Așa cum sunt exploziile teroriste, cu o anumită ritmicitate, și noi primim bombe sufletești. Suntem atacați în ce avem noi mai sfânt, în reperele noastre”, a comentat Dan Puric, la Antena 3, episodul grobian al citării Înălților slujbași ai Bisericii la DNA”.

În fața de solicitarea formulată, Plenul reține următoarele:

În calitatea sa fundamentală de garant al independenței justiției, Consiliul Superior al Magistraturii apără corpul magistraților împotriva actelor de natură să aducă atingere independenței, imparțialității sau reputației profesionale a acestora.

Conform dispozițiilor art. 30 alin. (1) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, în exercitarea atribuțiilor sale, “Consiliul Superior al Magistraturii are dreptul și obligația de a se sesiza și din oficiu pentru a apăra judecătoria și procurorii împotriva oricărui act care le-ar putea afecta independența sau imparțialitatea ori ar crea suspiciuni cu privire la acestea. De asemenea, Consiliul Superior al Magistraturii apără reputația profesională a judecătorilor și procurorilor”.

Prin raportare la factorii de presiune ce o pot influența, independența a fost definită ca fiind capacitatea magistratului de a decide măsuri, conform legii, fără nici o intervenție/influență externă, capacitatea de a conștientiza factorii externi ce influențează sau creează aparența unei influențe, precum și capacitatea de a respinge factorii de natură externă, ce influențează sau creează aparența unei influențe.

Datele speței pun în discuție raportul dintre libertatea de exprimare, recunoscută ca drept fundamental al fiecărui cetățean și necesitatea garantării într-un stat de drept a autorității organelor judiciare și prestigiului justiției.

Dreptul la libertatea de exprimare, care reprezintă un fundament al democrației și o condiție prealabilă pentru exercițiul altor drepturi și libertăți consacrate prin Convenția Europeană a Drepturilor Omului, este supus unor limitări, în condițiile prevăzute în art. 10, paragraful 2 din Convenție.

Una dintre acestea este determinată de necesitatea garantării autorității și imparțialitatea puterii judecătorești.

Necesitatea protecției autorității și independenței puterii judecătorești precum și a reputației judecătorilor și procurorilor în vederea bunei funcționări a justiției, reprezintă elemente care justifică limitarea libertății de exprimare.

Din această perspectivă, în jurisprudența CEDO (Hotărârea din 28 septembrie 2004 a Curții Europene a Drepturilor Omului dată în cauza Sabou și Pârcălab c. României publicată, Hotărârea din 26 aprilie 1995 a Curții Europene a Drepturilor Omului, dată în cauza Prager și Oberschlick c. Austria publicată), s-a statuat că opiniile exprimate de orice persoană cu privire la activitatea justiției trebuie să țină seama de rolul ce revine puterii judiciare și de necesitatea de a se păstra încrederea cetățenilor în actul de justiție prin protejarea magistraților de atacurile distructive și lipsite de fundament.

Mesajul transmis de domnul Dan Puric, personalitate a culturii românești, acreditează ideea că acțiunea procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție de a cita, în calitate de martori, doi înalți ierarhi ai Bisericii, urmărește să lovească într-unul din reperele morale ale poporului român, respectiv credința, contribuind astfel la distrugerea țării.

Acest mesaj este de natură să creeze în rândul opiniei publice nu numai o imagine negativă a acestei instituții, dar și un sentiment de revoltă și respingere.

Este incontestabil faptul că o critică a activității organelor judiciare, bazată pe argumente bine fundamentate, se înscrie în sfera libertății de exprimare.

Problema, însă, intervine atunci când această critică depășește limitele rezonabile și constructive tinzând, ca în cazul de față, spre punerea pe poziții antagonice a justiției, pe de o parte, și a valorilor fundamentale ale poporului român, pe de altă parte. Ideea transmisă este aceea că activitatea procurorilor din cadrul Direcției Naționale Anticorupție are un caracter distructiv, ce urmărește să lovească în reperele morale ale propriului popor.

De asemenea, compararea activității desfășurate de Direcția Națională Anticorupție cu „efectul citostaticelor care omoară și celula cancerigenă și celula bună”,

dincolo de valoarea metaforică a exprimării, trimite un mesaj periculos cetățenilor, care poate conduce la pierderea încrederii și a respectului acordat de aceștia justiției.

O astfel de abordare, chiar dacă se poate aprecia că intră în sfera „judecăților de valoare”, depășește cu mult limitele libertății de exprimare a opiniei, afectând profund autoritatea de care trebuie să se bucure, într-un stat de drept, organele judiciare.

Exprimarea opiniilor presupune și necesitatea de a găsi echilibrul ce trebuie să existe între exercițiul acestui drept și protecția intereselor sociale.

Din această perspectivă, trăirile, emoțiile, gândurile, ideile și opiniile pe care o personalitate a vieții culturale dorește să le transmită prin intermediul mass-media, trebuie să stea sub semnul moderației și reținerii, respectând restricțiile legate de necesitatea de a proteja drepturile altora sau interesele sociale.

În cazul de față, moderația în transmiterea ideilor se impunea, cu atât mai mult cu cât, mesajul venea de la o personalitate a culturii românești, care se bucură de încredere în opinia publică.

În aceeași notă a depășirii limitelor dreptului la exprimare și informare, se înscrie și atitudinea moderatorului emisiunii, care a reluat ideile prezentate de invitatul său, amplificându-le impactul în conștiința telespectatorilor, care urmăreau emisiunea „Sinteza zilei” din seara zilei de 12.07.2016.

Impactul produs de aceste declarații a mai fost amplificat și de preluarea și publicarea lor pe mai multe site-uri de informare.

O altă idee transmisă prin acest mesaj, a fost aceea că procurorii trebuie să acorde un regim preferențial unor persoane, pentru poziția pe care aceștia o au în societate, încălcând astfel unul din principiile fundamentale ce guvernează activitatea de justiție, respectiv imparțialitate, în componenta egalității de tratament ce trebuie acordată tuturor cetățenilor.

S-a susținut că citarea la sediul Direcției Naționale Anticorupție a unor înalți ierarhi ai Bisericii a reprezentat un act abuziv al procurorilor, întrucât trebuia să fie găsite alte modalități „discrete” pentru a se proceda la audierea acestora ca martori.

Calificarea demersului legal al procurorilor de a-i cita pe cei doi ierarhi, în condițiile prevăzute de Codul de procedură penală, ca fiind un abuz menit să distrugă

reputația acestora și o acțiune ce nu are de a face cu „o instituție juridică” ci cu o „cultă internațională care are treabă cu Biserica română”, are o conotație deosebit de periculoasă, întrucât, pe de o parte, transmite că legea nu trebuie aplicată mod egal tuturor cetățenilor acestei țări, iar pe de altă parte, acreditează ideea că procurorii Direcției Naționale Anticorupție nu se supun legii, ci unor interese oculte care urmăresc distrugerea țării prin afectarea imaginii unui pilon fundamental al societății, Biserica română.

Aceste acuzații aduse procurorilor Direcției Naționale Anticorupție sunt de natură să creeze o presiune asupra activității acestora și să afecteze încrederea cetățenilor în independența, imparțialitatea și reputația lor profesională.

De asemenea, sădirea în rândul opiniei publice a neîncrederii în corectitudinea și legalitatea activității procurorilor, are drept consecință subminarea independenței, imparțialității și prestigiului justiției, elemente esențiale pentru existența unui stat de drept.

Având în vedere argumentele de mai sus, Plenul apreciază că intervenția telefonică a domnului Dan Puric în emisiunea „Sinteza zilei” din data de 12.07.2016 și opiniile exprimate de moderatorul emisiunii sunt de natură să afecteze încrederea în corectitudinea și eficiența activității Direcției Naționale Anticorupție, prin crearea percepției publice că procurorii din cadrul acestei instituții acționează în mod abuziv, fiind instrumentul unor interese oculte care urmăresc distrugerea țării.

În fața de cele expuse, în temeiul dispozițiilor art. 30 alin. (2) din Legea nr. 317/2004 privind Consiliul Superior al Magistraturii, republicată, și art. 75 din Legea nr. 303/2004 privind statutul judecătorilor și procurorilor, republicată, cu modificările și completările ulterioare, prin vot direct și secret, cu majoritatea voturilor membrilor prezenți;

PLENUL
CONSILIULUI SUPERIOR AL MAGISTRATURII
HOTĂRĂȘTE

Art.1 - Intervenția telefonică a domnului DAN PURIC în emisiunea „Sinteza zilei” din data de 12 iulie 2016 și opiniile exprimate de moderatorul emisiunii sunt de natură a afecta independența și imparțialitatea procurorilor, precum și independența și prestigiul justiției, urmând a fi emis un comunicat de presă de către Biroul de informare publică și relații cu mass-media din cadrul Consiliului Superior al Magistraturii, în acest sens.

Art.2 - Prezenta hotărâre se comunică Inspecției Judiciare.

Data în București, la data de 23 august 2016

Președinte,

Judecător Mircea ARON

